

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Наукові підрозділи

2019-2024

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками (ресурсні центри, центри трансферу технологій, навчально-наукові центри, наукові лабораторії (міжвідомчі, міжуніверситетські, студентські, університетські):

№	Назва	Керівник	Результати
2.	Науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника в освітньому просторі»	проф. Семеног О. М.	<p>1.грант «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів», що реалізується в межах програми Еразмус+ Жан Моне Модуль.</p> <p>2.Захищено 1 докт, 5 кандид. дисертацій.</p> <p>3. 1 місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з методики навчання української мови і літератури (м.Умань, 2019) (кер. Ячменик М.).</p> <p>4. угоди з університетами: Університет Суспільних Наук (м. Лодзь, Польща) із Суспільно-культурним товариством "Українці в Генті" (м. Гент, Королівство Бельгія); із «Центром українських дослідників в Австрії» (Zentrum Ukrainischer Forscher:innen (Відень, Австрія).</p> <p>5.спільні проекти з 15 ЗВО, ЗФПО України</p> <p>6.Проведено 15 міжнародних конференцій, 7. Проведено 2 усеукраїнські конкурси «Доброчесність у навчанні»;</p> <p>8.Опубліковано 1 іноземну монографію, 5 випусків «Слобожанський вісник. Філологія», 3 з них - фахові.</p> <p>9.Проведено 3 короткотривалі курси підвищення кваліфікації для науково-педагогічних та педагогічних працівників за програмою «Академічна культура дослідника в умовах воєнних реалій». Обсяг / тривалість – 30 годин / 1 кредит ЄКТС. 12 учасників.</p> <p>10.Освітні послуги– 22.400 грн</p> <p>11.Подано заявки на гранти: ЕРАЗМУС ЖАН МОНЕ МОДУЛЬ -3 12.Проект «Гостьовий лектор»: гостьові лекції О.Семеног -8</p> <p>13.Проведено усеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації «Управління якістю науково-дослідницької діяльності у закладах вищої та фахової передвищої освіти в умовах воєнних реалій», 6 кредитів ECTS (180 годин).</p> <p>14. Надруковано: колективних монографій - 4, розділів монографій - 13, збірників наукових конференцій – 11; статей WoS – 5; 2 збірники есе</p>

3.	Ресурсний центр професійного розвитку учителя української мови і літератури	проф. Семеног О. М.	<p>1.Гранти: «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус», «МЕДІА&КАПСУЛИ»</p> <p>2. Стажування Artes Liberales», Варшавський ун-т; Ягеллонський ун-т)</p> <p>3.Проведено 17 майстер-класів.</p> <p>4.Опубліковано 5 збірників наукових праць проведено 5 всеукраїнських конференцій, 5 міжнародних</p> <p>5.гостьові лекції для студентів СумДПУ від іноз лекторів – 7</p> <p>6.Опубліковано 3 підручники для 5, 6, 7 класу; : 2 навчально-методичні посібники, 9 статей у виданнях Index Copernicus, 2 Scopus.</p>
4.	Лабораторія медіаграмотності	ст. викл. Ячменик М.М.	<p>Керівник ЛПГ - освітній тренер Міжнародного проєкту IREX «Вивчай і розрізняй: інфо-медійна грамотність в освіті» (за підтримки посольств США й Великої Британії в Україні, Міністерства освіти і науки в Україні, Академії української преси) (червень 2023 р.);учасниця Міжнародного проєкту IREX «Вивчай і розрізняй: інфо-медійна грамотність: національне розгортання» (за підтримки посольств США й Великої Британії в Україні, Міністерства освіти і науки в Україні, Академії української преси) (листопад 2019 р., лютий 2020 р.); учасниця проєкту “Медіатренер” від АУП (жовтень 2019 р.).</p> <p>Керівником ЛПГ реалізовано 7 грантів:</p> <p>1. Керівник Всеукраїнського грантового проєкту «Лабіринти медіаграмотності або розв’язуємо вузлик інформаційної війни» за підтримки Академії української преси (червень- вересень 2023 р.).</p> <p>2. Керівник Всеукраїнського грантового проєкту «Кейс-чемпіонат» за підтримки USAID (серпень 2023 р.).</p> <p>3. Співвиконавець Всеукраїнського грантового проєкту “Мультфільм з медіакомпонентом” за підтримки “Куншт” та Інституту Гете (липень 2023 р.).</p> <p>4. Всеукраїнський турнір із медіаграмотності (лютий 2022 р.)</p> <p>5. Інклюзивно-просвітницький простір для осіб із порушенням слуху “Медіаграмотність там, де не чути сирен” (серпень 2022 р.)</p>

			<p>6. Учасниця проекту “Розвиток кейс-методики у ЗВО” за підтримки USAID (березень 2022 р.).</p> <p>7. Школа відповідального батьківства “Медіапазли” (лютий 2021 р.)</p> <p>У травні проведено I Всеукраїнську науково-практичну конференцію з інфомедійної грамотності.</p> <p>Конкурс для вчителів на кращий конспект для учнів 5-11 класів з елементами інфомедійної грамотності (травень-червень 2024 р.).</p> <p>Конкурс для учнів на кращий медіапродукт “Неламні: шкільне життя в умовах війни” (травень-червень 2024 р.).</p>
5.	Лабораторія літературного краєзнавства	доц. Кириленко Н.І.	Проведено 2 конференції, 3 конкурси

Науково-дослідна лабораторія
«Академічна культура дослідника в освітньому просторі»

Науково-дослідна лабораторія
«Академічна культура дослідника в освітньому просторі»

Керівник - д.пед.н., професор Семенов О. М.

Лабораторію створено у 2016 р. Діє при кафедрі української мови і літератури.

Напрямок діяльності: здійснення наукових досліджень та прикладних розробок з питань формування академічної культури дослідника у системі: загальноосвітній навчальний заклад – бакалаврат – магістратура - аспірантура педагогічних ЗВО.

Основні завдання:

- проведення теоретичних та експериментальних досліджень актуальних проблем формування академічної культури суб'єктів дослідницького навчання;
- керівництво науковими дослідженнями докторами філософії, підтримка наукових досліджень докторів філософії, обдарованих студентів, залучення їх до науково-дослідної діяльності;
- удосконалення наукової кваліфікації науково-педагогічних працівників університету;
- науково-методичне забезпечення формування академічної культури дослідника (учнів старшої школи, бакалаврів, магістрів, докторів філософії);
- використання результатів досліджень у процесі підготовки бакалаврів, магістрів, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;
- організація наукових досліджень, проведення науково-методичних конференцій, семінарів, нарад у співпраці з установами Національної академії педагогічних наук України, вищими навчальними закладами, закладами післядипломної освіти та загальноосвітніми школами.

Положення і програма діяльності лабораторії відповідають Стратегічному плану-концепції інноваційного розвитку Сумського ДПУ імені А. С.Макаренка до 2020 р. (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2016/strategiya_fina1_sumdpu_2020_1274036880.doc) у частині розробки та поширення інноваційних освітніх технологій з метою підготовки конкурентноспроможного фахівця.

Науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника» (2019-2023) проводила низку проєктів з академічної доброчесності: О.Семеног - співвиконавець проєкту Еразмус+ Жан Моне Модуль «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів» № 600071-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE; 2019-2020 рр.;

- проведено 5 міжнародних науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (2019 - 2023);

-проведено короткотривалі курси підвищення кваліфікації для науково-педагогічних та педагогічних працівників за програмою «Академічна культура дослідника в умовах воєнних реалій»;

- подано 2 заявки на гранти Еразмус+ Жан Моне Модуль; 1 заявку EURIZON «Дистанційні дослідницькі гранти для українських науковців»;

- проведено конкурс есе «Доброчесність у навчанні: дотримуватись не можна порушувати».Участь у конкурсі взяли 50 здобувачів 32 закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти України. За кожною номінацією визначено переможців.

Лабораторія літературного краєзнавства

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Кириленко Н.І.

Дата створення: 27.04.2020 р.

Мета діяльності – здійснення наукових досліджень та розробок із літературного краєзнавства, вивчення та узагальнення інноваційних процесів при вивченні філологічних дисциплін у сучасній школі, наукове та науково-методичне забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців-філологів, сприяння формуванню наукового потенціалу молоді Сумщини, залучення студентів та учнів до вивчення творчості письменників рідного краю.

Пріоритетні завдання:

- проведення теоретичних та експериментальних досліджень із літературного краєзнавства;
- участь у підготовці кваліфікованих фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень науково-технічного прогресу;
- розробка та реалізація наукових програм дослідження літературного краєзнавства Сумщини в співпраці з науковими установами України та спеціалізованим науково-дослідними організаціями;
- розробка авторських дослідницьких програм із вивчення літератури рідного краю, створення навчальних посібників, інноваційних технологій, проведення науково-дослідних та навчальних проектів літературно-краєзнавчого та фольклорного характеру, заснованих на експериментальному та науковому підході;
- проведення польових фольклорних експедицій і польових практик та використання результатів досліджень у процесі підготовки здобувачів вищої освіти та слухачів Малої академії наук;
- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, майстер-класів у співпраці з закладами вищої та загальної освіти;
- визначення наукового потенціалу серед учнівської молоді та студентського загалу та залучення обдарованих учнів до наукової діяльності в галузі вивчення філології під програмованим керівництвом науковців та вчителів-практиків.

Основні напрями та результати діяльності в 2023 році:

- Вивчення особливостей становлення та розвитку літературного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України. Популяризація ідей і традицій літературного краєзнавства:
  - участь доц. Герман В.В., ст. викл. Ячменик М.М., доц. Рудь О.М., доц. Кириленко Н.І., доц. Кумеди О.П. у конференціях: VII Всеукраїнській науково-методичній конференції «*Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника*» (Суми, СумДПУ імені А.С.Макаренка, 26-27 жовтня 2023 р.);
  - участь доц. П'ятаченка С.В. у III Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «*Сумські історико-краєзнавчі студії*» (жовтень 2023 року, м. Суми, СОШПО).
- Створення теоретико-методологічних засад, що передбачають удосконалення наукового апарату краєзнавства, та інтеграційних, які полягають у збагаченні зв'язків краєзнавства з іншими науками. Посилення наукової роботи з краєзнавства:

- викладачі лабораторії (доц. Герман В.В.) пройшли міжнародне стажування: University of Tartu (registry code 74001073, number of the notice of economic activities 169617) certifies that Viktoriia Herman studied 03.05.2023 in the Narva College continuing education programme Webinar "Sharing EU Multilingual Education Policymaking Practices in Ukraine". 1 ECTS credit point corresponds to 26 hours).
- Члени лабораторії (ст. викл. Ячменик М.М., доц. Герман В.В., доц. Кириленко Н.І., доц. Владимірова В.М.) – учасники Міжнародного проєкту IREX «Вивчай і розрізняй: інфо-медійна грамотність» (за підтримки міжнародної ради наукових досліджень та обмінів IREX, посольств США та Великобританії, Академії Української преси, МОН України, Київ); - участь (доц. Кириленко Н.І., ст. викл. Ячменик М.М.) у Міжнародному грантовому проєкті від IREX «Грант Всеукраїнський хакатон із медіаграмотності для зов за підтримки Академії української преси. Рубрика "Українська література у вимірах медіаграмотності"» у рамках міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність- національне розгортання» (за підтримки міжнародної ради наукових досліджень та обмінів IREX, посольств США та Великобританії, Академії Української преси, МОН України) (липень 2023 рр.); - учасники проєкту IREX доц. Герман В.В., доц. Кириленко Н.І. упроваджували навчальні курси з основами інфомедійної грамотності, сертифікованих IREX («Літературні напрями, течії», «Академічна риторика», «Типологія помилок», «Сучасна українська літературна мова») у навчальний процес факультету іноземної та слов'янської філології СумДПУ імені А.С. Макаренка; - участь (доц. П'ятаченко С.В., доц. Кириленко Н.І., доц. Герман В.В., доц. Владимірова В.М.) у Міжнародному науковому товаристві імені Тараса Шевченка (Львів; Сумський осередок у СумДПУ імені А.С. Макаренка), (участь і проведення секційних наукових засідань *XXXIII Сесії Міжнародного товариства імені Т. Шевченка* (Львів, 9.03.2023 р.); - доц. Кириленко Н.І. та доц. Владимірова В.М. – члени журі обласного етапу XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Шевченка (МОНмолодьспорт);
  - Проведення на базі СумДПУ імені А.С. Макаренка щорічних регіональних Шевченківських читань (доц. Кириленко Н.І., доц. Владимірова В.М., Суми, 9.03, 2023 р.).
  - Організація пошуково-дослідницької роботи. Систематична робота по збиранню фольклору рідного краю. Організація фольклорних експедицій. Робота в архівах (- організація польових досліджень фольклору Сумщини (Сумська, липень, 2023 р., доц. Кириленко Н.І.) та діалектів регіону (липень, 2023 р., доц. Кумеда О.П.) студентами 211, 221, 231 груп та учнями МАН (вересень-грудень, 2023 р.);
  - Проведення регіональної науково-практичної конференції молодих учених за матеріалами польових досліджень «Актуальні питання фольклору та фольклористики» (Суми, СумДПУ імені А. С. Макаренка, 9 листопада, 2023 р.) та підготовка доповідей студентів 221 групи та учнів МАН (модератор – доц. Кириленко Н.І.).
  - Формування фондів краєзнавчої літератури. Організація фонду літературно-краєзнавчих документів. Популяризація краєзнавчих документів. Виставкова робота. Поширення краєзнавчої літератури (- упроваджено в роботу Сумського територіального відділення МАН України книгу: Сумщина в історико-філологічному вимірі: монографія/ авт. кол. В. Владимірова, В. Герман, Н.

Кириленко та ін. / за заг. ред. Н. Кириленко. Суми: Сум ДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 268 с.; - дослідження краєзнавства Сумщини в контексті навчальних дисциплін «Літературне краєзнавство» (231 група ФІСФ) та «Фольклористика Сумщини» (221 гр. ФІСФ), (доц. Кириленко Н.І.); - організація зустрічей із письменниками та поетами Сумщини. Співпраця з обласною спілкою письменників та обласною спілкою краєзнавців (Пятаченко С.В., Вертіль О.М., Ромен Л.В.; орг. - доц. Кириленко Н.І.).

- Координування краєзнавчої роботи із загальноосвітніми закладами, із краєзнавчими музеями, будинками культури, істориками-краєзнавцями, із комітетами у справах молоді, спорту та туризму, громадськими організаціями. Створення літературно-краєзнавчих осередків (- співпраця з Сумським територіальним відділенням МАН, Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти в Сумській області, Сумською ЗОШ №15, Лебединською ЗОШ № 5, Великописарівською ЗОШ, Лебединським педагогічним коледжем імені А.С. Макаренка, Сумською ЗОШ 10, Путивльським ліцеєм (виступи членів лабораторії (доц. Герман В.В., доц. Рудь О.М., доц. Кириленко Н.І.) із майстер-класами, на семінарах перед науковими керівниками й учнями; консультування тощо);- доц. Кириленко Н.І. та доц. Герман В.В. провели конференцію та були членами журі обласного учнівського конкурсу «Перший крок у науку» (Суми, Сумський ОЦПО та РТМ, 2023 р.); доц. Кириленко Н.І. - голова журі обласного конкурсу «Проба пера» (Суми, Сумський ОЦПО та РТМ, 2023 р.); - доц. Рудь О.М. – голова журі обласного етапу Всеукраїнської предметної олімпіади з української мови (Суми, департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, січень, 2023 р.); - консультування переможців 1 та 2 етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт із фольклору, української мови та української літератури слухачів МАН (доц. Герман В.В., доц. Кириленко Н.І.); - участь доц. Кириленко Н.І., доц. Владимирової В.М. у складі журі науково-дослідницьких робіт Сумського територіального відділення МАН (лютий, 2023 р.); - доц. Кириленко Н.І. керувала учнівськими роботами слухачів МАН, які посіли призові місця в обласному конкурсі наукових робіт із фольклористики: Приходько Ліза («Пісенна творчість Путивльської громади Сумщини»), підготовка призерів II етапу МАН з української мови у 2023 р.: 1 місце – Мітіна Дарія, 2 місце – Бакшей Злата (доц. Герман В.В.); - ст. викл. Ячменик М.М. - лектор настановної сесії МАН «Розробка постури з української літератури» (СОЦПО та РТМ, листопад 2023 р); підготовка переможця Всеукраїнського конкурсу н-д робіт Приходько Єлизавети (доц. Кириленко Н.І.).
- Розробка регіональних програм із літературно-краєзнавчої роботи, створення навчально-методичних посібників, написання наукових монографій, статей, видання наукових і літературних збірників
- Статті, опубліковані у фахових виданнях категорії Б в Україні. IndexCopernicus:
  1. Герман В. В., Кириленко Н. І. Складнопідрядні приєднувальні речення: синтаксичний статус. Закарпатські філологічні студії. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2023. № 27. Т. 2. С. 9-14.http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/27/part_2/1.pdf
  2. Герман В. В., Кириленко Н. І. Міфологічно-символічна рецепція астрального культу в українському фольклорі зимового циклу. Науковий вісник Міжнародного

гуманітарного університету. Серія: Філологія, 2023. № 53. Т 2. С. 154-158.
http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v59/part_2/35.pdf

3. Герман В. В., Провозьон С. Є. Розвиток мовнокомунікативної компетентності учнів 7 класу під час вивчення синтаксису: інтерактивні вправи. Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. Суми, 2023.

- Консультативно-просвітницька робота з педагогами. Залучення викладачів-філологів до комплексних лінгвістичних, історико-літературних, етнографічно-культурних наукових досліджень, пов'язаних із рідним краєм. Упровадження в навчально-виховний процес літературно-краєзнавчих матеріалів (- доц. Герман В.В., доц. Кириленко Н.І., доц. Рудь О.М. надавали консультації вчителям і учням Сумщини з літературного краєзнавства в контексті співпраці з Центром професійного розвитку педагогічних працівників (Суми), школами Сумської області; - проведено майстер-класи для учнів, студентів та учителів області; - співпраця з Сумським обласним краєзнавчим музеєм та Сумським обласним художнім музеєм імені Н. Онацького – відвідування виставок, гостьові лекції н.співробітника Ткаченко В.М.).
- Проведення науково-практичних конференцій, круглих столів, майстер-класів, лекцій, бесід, виставок, творчих зустрічей, вечорів, уроків пам'яті, краєзнавчих читань, літературних конкурсів, вернісажів, літературно-краєзнавчих годин (доц. П'ятаченко С.В. – член журі Всеукраїнського конкурсу короткої прози «*Open World-2022*» (Суми, ГО «Орфей», листопад-грудень, 2023 р.);
- Організація доц. П'ятаченко С.В заходу до Дня пам'яті жертв голодоморів (департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, листопад, 2023 р.); -
- Організація авторської фотовиставки доц. С. П'ятаченка «*Історії рідного міста*» (Суми, ОЦПО та РТМ, жовтень, 2023р.);
- Проведення доц. Кириленко Н.І. наукового семінару «*Проблема національної ідентичності у літературі ХХ ст.*»(для студентів 231 гр., СумДПУ, квітень. 2023 р.);
- Науковий семінар «*Духовні виміри українського фольклору*» для студентів 1 курсу ФІСФ (212 гр.) та учнів МАН (СумДПУ імені А.С. Макаренка, жовтень, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.); - майстер-клас «*Етнокультурні коди в літературі Сумщини*» для студентів 2 (221 гр.), 3 (231 гр.) курсів ФІСФ та учнів МАН (СумДПУ імені А.С. Макаренка, листопад, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Науковий семінар «*Гуманістичний пафос української літератури 2 половини ХХ століття*» для студентів 4 курсу ФІСФ (241 гр.) та учнів МАН (СумДПУ імені А.С. Макаренка, жовтня, 2023 р., доц. Кириленко Н.І.);
- Круглий стіл «*Маркери національного в дитячій літературі Слобожанщини*» для студентів 1 курсу ФІСФ та слухачів МАН (СумДПУ імені А.С. Макаренка, квітень, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Науковий семінар «*Історіософська проблематика в літературі української діаспори*» для студентів 2 курсу (221 гр.) та слухачів МАН (СумДПУ імені А.С. Макаренка, травень, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);

- Майстер-клас «Художньо-естетичні концепти шістдесятництва» для магістрантів 1 курсу(252 гр.) (СумДПУ імені А.С. Макаренка, листопад, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Круглий стіл «Народоцентричне» та «елітарне шістдесятництво» зі студентами 241 групи ФІСФ (СумДПУ імені А.С. Макаренка, грудень. 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Науковий семінар для студентів 1 курсу ФІСФ (211 гр.) та учнів МАН «Філософсько-інтелектуальні рефлексії Г. Сковороди» (СумДПУ імені А.С. Макаренка, грудень, 2023 р., модератор – Кириленко Н.І.);
- Проведення обласних мистецьких конкурсів «Весняні надії» та «Мистецький калейдоскоп» (СумДПУ імені А.С. Макаренка, березень- жовтень, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.); - захід «Наша дума, наша пісня...» для студентів 211 групи ФІСФ (СумДПУ імені А.С. Макаренка, лютий, 2023 р., модератор – Кириленко Н.І.);
- Регіональний флешмоб-конкурс до Шевченківських днів (СумДПУ імені А.С. Макаренка, 9.03.2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Регіональний флешмоб до Міжнародного дня рідної мови «Мова має значення» (СумДПУ імені А.С. Макаренка, 21.02.2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Флешмоб «Одягни вишиванку» 221 гр. у контексті дня вишиванки (СумДПУ імені А.С. Макаренка, травня, 2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Захід «А ми за незалежність...» до дня народження Ліни Костенко та Міжнародного дня поезії (СумДПУ імені А.С. Макаренка, 19.03.2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- Захід «О принесіть, як не надію, то крихту рідної землі...», присвячений творчості О.Олесея (СумДПУ імені А.С. Макаренка, листопад, 2023 р., модератор – Кириленко Н.І.);
- Поведено щорічний між університетський флешмоб «Українська - мова єднання» (СумДПУ імені А.С. Макаренка, 27.10.2023 р., модератор – доц. Кириленко Н.І.);
- У контексті Міжнародної науково-практичної конференції «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (травень 2023 р.) проведено наукові заходи: - Напрямок Культура наставництва в українському та європейському закладі вищої освіти - Науковий семінар студентів «Актуальні тенденції в сучасній філології та лінгводидактиці» (з досвіду лінгвістичного діалогу наставників і здобувачів освіти). Здобувачі 231 групи СумДПУ імені А.С. Макаренка, Герман Вікторія, Кириленко Надія, - напрям Академічна культура і добросовісність в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнних реалій Дискусія «Які завдання із синтаксису в шкільному курсі української мови «провокують» плагіат?» (з досвіду виробничої практики). Здобувачі 241 групи СумДПУ імені А.С. Макаренка, Герман В.В., Кириленко Н.І.
- Пошукова дослідницька робота, літературно-краєзнавчі екскурсії із метою вивчення історії рідного краю. Активізація, формування й розвиток творчого потенціалу та соціальної активності особистості, формування системи її гуманістичних і моральних цінностей, сприяння збереженню культурної спадщини, вихованню

національної гордості, формуванню в майбутніх громадян національної самосвідомості через любов до рідного краю, патріотизм, красназавчу діяльність особистості. Створення координаційної системи підготовки майбутніх учителів-предметників із метою забезпечення їхньої професійної компетентності, що активізує впровадження компетентісного підходу до літературно-красназавчої освіти

- Доц. Кириленко Н.І. керувала 2 науково-дослідними роботами на конкурс студентських науково-дослідницьких робіт із української літератури (Сердюк К., Авласцова А.), які посіли призові місця; доц. Герман В.В. готувала зі студенткою роботу з мови (Провозьон С.); - доц. Кириленко Н.І. готувала студентів Сердюк К. (241 гр.), Княгницьку К. (231 гр.) та Маценко С. (221 гр.) до Всеукраїнського конкурсу «Мій Шевченко» (Київ, ГО «Інноваційні обрії України»), де Маценко С. – 3 м.; - доц. Кириленко Н.І. організувала 1 етап XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Шевченка (МОНмолодьспорт) і готувала 5 студентів до 2 етапу. Сердюк К. (241 гр.) – переможець 2 етапу (2 місце).
- Проведення кар'єрного консультування (доц. Герман В.В., доц. Кириленко Н.І., доц. Кумеда О.П., доц. Рудь О.М. проводили профорієнтаційні зустрічі з учнями та вчителями шкіл Сумської області (Сумська ЗОШ № 15, Сумська гімназія № 1, Лебединська ЗОШ № 6, Садівська ЗОШ, Степанівська ЗОШ, Лебединський педагогічний коледж імені А.С. Макаренка, Краснопільська гімназія, Сумська гімназія, Попівська ЗОШ Конотопського району, Дубов'язівська ЗОШ Конотопського району, Липоводолинська ЗОШ, Путивльський ліцей).
- Розвиток масового туристсько-красназавчого руху серед студентів та учнів (студентам 212 групи організовано екскурсію до красназавчого музею на народознавчу виставку (жовтень, 2023), студентам було організовано віртуальні екскурсії до Сумського художнього музею імені Н. Онацького, музею-садиби І. Котляревського в Полтаві, музею М. Куліша у Херсоні; учні МАН відвідали Музей горюньської культури в с. Нова Слобода Глухівського району Сумської області). Діяльність лабораторії систематично висвітлювалась на головній сторінці університету.

Сторінка у ФБ <https://www.facebook.com/groups/333773221125687>

Науково-дослідна лабораторія інфомедійної грамотності

Керівник лабораторії: кандидат педагогічних наук, старший викладач Ячменик М.М.

Напрямок діяльності: здійснення наукових досліджень та прикладних розробок з питань формування інфомедійної грамотності здобувачів вищої освіти, медіакультури майбутніх учителів.

Результативність роботи.

1. Реалізація грантових проєктів: тренера програми «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» для вчителів України, яка виконується у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси за підтримки посольств Великої Британії та США (травень-червень 2023); керівник грантового проєкту "Всеукраїнський Хакатон із медіаграмотності для ЗВО" Академії Української Преси. (з 1 червня до 6 вересня 2023 року).

2. Читається 1 дисципліна для бакалаврів з проблем формування інфомедійної грамотності здобувачів вищої освіти, медіакультури майбутніх учителів. Питання медіаграмотності включені до всіх робочих програм ОК відповідно до проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» (проф. Семеног О.М., доц. Кириленко Н.І., доц. Герман В.В., доц. Громова Н.В.).

3. Проведено (у партнерстві з відділом виховної та соціо-культурної діяльності) віртуальну виставку з медіаграмотності від проєкту "НотаЄнота" (листопад 2023).

4. Видано Практикум з медіаграмотності для неформальної освіти для ЗВО / за заг. ред. О.М. Семеног, М.М. Ячменик. Суми, 2024. 228 с.

5. **Тренінгова діяльність:** проведено тренінг на Всеукраїнській конференції «Підвищення кваліфікації та професійне зростання освітян» на тему «Позакласна робота в умовах дистанційного навчання» (04.11.2023); «Розвиток психологічної компетентності вчителів» (02.10.2023); для МАН «Підготовка до науково-дослідницької роботи з української літератури» (вересень-березень 2022-2024 рр.), до Міжнародного дня захисту дітей «Проектна діяльність з медіаграмотності у зсо» (Київ, 1 червня, 2024 р.).

6. У співпраці з ВДПУ переможниця 1 і 2 етапу Всеукраїнського акселератора із медіаграмотності «Куншт» та Інституту Гете (проєкт - мультфільм із медіаграмотності).

7. Члени Лабораторії, студентки Марченко Є., Савченко К., Бокатова А. переможниці 1 етапу Всеукраїнського акселератора із медіаграмотності «Куншт» та Інституту Гете (проєкт «Українська література в Тік-Ток»).

8. Результати науково-прикладної діяльності висвітлено на сайті «Освітній простір медіаграмотності».

9. У структурі Лабораторії інфо-медійної грамотності функціонує науковий гурток «Медіакультура вчителя-словесника» (результати діяльності на Фейсбук-сторінці «Медіакультура вчителя-словесника» <https://www.facebook.com/groups/1544313565646322/?mibextid=HsNCOg>).

10. Керівник гуртка — директор Української суботньої школи в м. Гент (Бельгія).

11. Для членів Лабораторії проведено лекцію "Підготовка сучасної інтерактивної презентації" від Ярослава Жидика (USAID) (листопад 2023).

12. У партнерстві з АУП та USAID проведено Всеукраїнський кейс-чемпіонат із медіаграмотності (серпень 2023).

13. Члени Лабораторії Євген Кучер та Єлизавета Марченко переможці Всеукраїнського кейс-чемпіонату із медіаграмотності (серпень 2023).

Ресурсний центр професійного розвитку учителя української мови і літератури

Керівник - д.пед.н., професор Семенов О. М.

Ресурсний центр створено у 2018 р. Діє при кафедрі української мови і літератури.

функціонує при кафедрі української мови і літератури з 2018 року; положення затверджено вченою радою СумДПУ імені А.С.Макаренка 28.12.2019 року.

Мета і завдання діяльності центру:

з урахуванням кращих практик національного та зарубіжного досвіду («Artes Liberales», Варшавський ун-т; Ягеллонський ун-т)

розробити комплекс нормативного, інформаційно-дидактичного забезпечення розвитку ключових компетентностей педагога-дослідника

в умовах міждисциплінарного освітнього середовища на рівнях: бакалаврат – магістратура закладів вищої педагогічної освіти – аспірантура –

— освіта упродовж життя на засадах цінностей педагогіки партнерства і наставництва;

- здійснювати освітню, освітньо-консультативну, інформаційно-дидактичну, дослідницьку підтримку розвитку ключових компетентностей учителя-словесника як наставника молоді, мешканця міста, громадянина України;

сприяти поширенню функціонування і популяризації вживання української мови в різних сферах суспільного життя міста Суми і Сумської області.

Пріоритетні напрями : фахово-методичний; дослідницький (забезпечується НДЛ «Академічна культура дослідника»; культурно-освітній/просвітницький.

Результати роботи ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури (2019 - 2023):

- релізовано українсько-польський проєкт «Innowacyjny uniwersytet i przywództwo. Faza IV: strategie komunikacyjne i relacje uniwersytet-szkoła («Artes Liberales», Варшавський ун-т; Ягеллонський ун-т);

- виконано спільно з кафедрою соціально-гуманітарної освіти КЗ Сумський ОШПО (кер. Жук М.В.) пілотний телекомунікаційний проєкт для учнів 1-2 класів «Формування українськомовної компетентності школярів». Учасники: Шосткинська спеціалізована школи І ступеня № 13 Сумської області (В.Балицька) та НВК «Гуцульщина» Рожнівський Ліцей Івано-Франківської області (О.Радиш);

- релізовано **гранти** у рамках міжнародного проєкту «Learn to Discern in Schools - National Rollout» (за підтримки міжнародної ради наукових досліджень та обмінів IREX, посольств США та Великобританії, Академії Української преси, МОН України): «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ КАМПУС» (жовтень 2020 - лютий 2021); «МЕДІА&КАПСУЛИ» (жовтень 2021 - лютий 2022);

- віртуальну лабораторію "Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності" представлено у Всеукраїнському форумі «Україна 30. Освіта і наука» (31.05.21);

- виконано грант «Я обираю українську. 10 кроків до перемоги!» (переможець національного конкурсу з підтримки громадських ініціатив «Незламні! Активні!»), 2022);

- проведено 9 міжнародних та 5 усеукраїнських конференцій; 2 усеукраїнські школи з міжнародною участю «Навчання української мови в контексті пріоритетних компетентностей»;
- проведено 3 публічні лекції Г. Філіпчука, академіка НАПН України (2021-2023).